

TELEGRAPFULU ROMANU.

Telegraful este de două ori pe săptămâna : joi și Duminică. — Prenumeratunile se face în Sabiu la expeditorul foieș pe afara la c. r. postă, cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditor. Pretul prenumerării pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. sau pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei și pen-

Nº 67. ANULU XVII.

Sabiu, în 24 Augustu (5 Sept.) 1869.

Serenitatea Sea Archiducele Vilhelm, FZM., în calitatea de inspectoru generalu de artilleria a sositu joi sér'a aici în Sabiu. Serenitatea Sea cu totușii afacerile sale oficiale, a asta totușii tempu de a primi visite dela bărbați de pusețiuni mai înalte ce se află în locu. Între acestea se află și Escentienta Sea Présantitulu Parinte Archiepiscopu și Metropolitu Andrei Baroou de Siauguna, cărui Serenitatea Sea în aceea-si di dupa prânzul i-a intorsu visit'a. Înaltulu ospe a plecatu eri spre Alba-Iulia, de unde preste Temisiora, Casiovia etc. se reintórnă la Viena.

Reproducem următori'a copia de circulariu emis pentru dieces'a gr-or. a Aradului :

Précinstite Domnule Protopresvitere, și Inspectoru districtualu de scôle !

In urmarea articulului de lege XXXVIII. din anul 1868 cu privire la înființarea și organizația senatelor scolare districtuale, înaltulu ministeriu regescu ungurescu de culte și instrucție publică prin emisulu seu din 1 Aprilie a. c. Nr. pres. 492 au provocat pre acestu Consistoriu diecesanu de a dispune cele trebui ciōse : ca în intielesulu atinsului articulu de lege, și religiunarii bisericei noastre se sia representati la înființarea senatelor scolare districtuale. — Totu acela-si înaltu ministeriu mai departe dispune : tōte diregatoriele noastre bisericesei și parochiale intr'acolo a le îndrumă : că se aléga în intielesulu § 125 punctu 1 alu legei susu atinsse — pre reprezentanții sei la senatelor scolare districtuale.

Determinationile cele mai esențiale pentru noi din acelu articulu de lege suntu cuprinse în următorii paragrafi :

§. 124. Institutele scolare comunale dintr'unu district de scola le conduce Inspectorulu districtual de scola denumitul prin ministrulu de învățămentu, și sub presiedintia lui statutoriulu senatului districtualu scolasticu, iera asupr'a scôelorlor confesionali suprainspectiunea se exercită cu intervenirea inspectorului de scola.

Unu inspectoru scolaru pote functiună în mai multe districte scolare, dea în districtele loru nu suntu preste 300 de scôle.

Déca multimea agendelor selu va cere, regimulu pote denumi pre lângă elu pre unu inspectoru secundar, seu ajutoriu.

§. 125. Senatul districtualu de scola se formează în următoriulu chipu :

1. fia-care confesiune, care are pre teritoriulu comitatului scoli confesionali, alego din sinulu seu câte unu membru ;
2. toti învățatorii dintr'unu districtu scolaru alego din sinulu loru patru membri ;
3. pre ceia-lalti membri i alege comitetul comitatense din sinulu seu, numerulu acestor pote fi dela 13 pâna la 34.
4. în care comitatu se află orasie regesci, acolo ele alego din sinulu loru dupa punctulu 3, atât'a membrii, căli li se cuvinu în proporționea numerosităției locuitorilor orasieni față cu total'a populație din comitat.

Pentru eșecuirea atinselor dispusetiuni consistoriulu diecesanu au otarit : procedură urmată, amesurată invitatiunei înaltului ministeriu, și adeca :

1. Comunele noastre bisericesci din comitatulu (cutare) și ale protopresviterelor (cutare), voru ave sa aléga unu membru pentru senatului districtualu comitatensu de scola fia acel'a din tagm'a preoiesca ori mirenșca.
2. Învățatorii comunelor și protopresviterate-

nu e indreptata atâtu asupr'a agentului cătu mai verosu asupr'a ministrului de interne Cogalniceanu, cu carele rivalisează ministrul de externe. Cătu e adeverat din assertiunea acést'a nu putem sci. Atât'a e inse adeverat ca Domnitorul e fără indeslătu cu lucrările agentului Steege si de aceea su induplecăt respectivulu a loă de nou sarcină acést'a asupra-si. — Altfeliu sta lucrul ea agentul din Constantinopole dlu D. Sturza, despre carele se dice ca va fi înlocuit prin altu individu mai aptu pentru acelu postu.

De vre-o cătu-va tempu se vorbesce despre crise ministeriali in Bucuresci. Se intielege ca fai-m'a acést'a o tramise mai întâiu opusetiunea in publicu. De aci le imprumuta mai departe diuariile straine si le intrebuintează cam in modulu urmatoriu :

„E caracteristicu pentru tiér'a nôstra, ca nu trece septamâna, de multe ori nici di, fără de faime despre schimbări de cabinetu. Cu ocasiunea intorcerei dlui Cogalniceanu din strainatate si in momentulu cându scriu (corespondintele la diuarie straine) sirurile acesto iéra siuiera faime de feliul acést'a prin aieru; cause cu temeu nu scie nimenea sa spuna. Nimenea inue nu se pote aperă de convingerea ca acestu cabinetu se va mai tiené multu; cauș'a cea adeverata totu voru si radicalii. Regimul de acumu li se pare loru pré iubitoriu de pace si scopulu pentru carele lucra ei recere o ferbere necontentita si neliniște.“

Cumca ferberea acést'a necontentita nu va fi priincișa unei tieri cu institutiuni jude cum e Romani'a aru si trebuu sa o cunoscă de multu diplomati cei ce nu „ratacesc“ nici odata. Asemenea trebuie sa cunoscă ca ferberea pote fi unu capitalu politich binevenitul celei dintai puteri straine, ce va fi in stare de a nu mai soferi „agitationi“ la hotarele sele. —

Principele domnitoru alu Romaniei a primitu ordinul lui Alessandru Newsky si ministrul pre-siedinte D. Ghic'a pre celu a St. Ane.

Proiectu de lege.

pentru industria.

Partea prima : despre cășigarea si esercitarea dreptului de industria.

§. 1. Pre teritoriul coronei Ungariei pote esercită de sine si liberu ori ce felu de meseria ori si in ce locu fiecare omu, care a implinitu anulu alu 24. alu etâiei sele, fără dosebire de secu-pre basea unei inscîntiari la antistia respectiva, prin care si documentează majorenitatea si pre basea legișmatiunei prime despe acést'a. Acel-a-siu dreptu au si personele morale. Inscîntiarea si legișmatiunea suntu libere de timbru.

§. 2. Dela acesta regula generale se exceptă din respectu cătra sigurantia publica si cătra interesele publice :

- a) industri'a de agentii, de hordári (espresi) si de procurarea de servitori; institutele de musterii, de mediulocire si de ingropaciune ; ocupatiunea revendietorilor si a auctionatorilor;
- b) tienerea de ospetarii, birturi si casenele;
- c) transportulu de persone si marfuri pre apă si pre uscatu;
- d) intemeiérea de fabrici de spiritu si de apeductii;
- e) tienerea de institutiuni pentru gimnastica, notare, precum si bâi;
- f) ocupatiunea maiestrilor de vase;
- g) tienerea de biblioteci de imprumutare.
- h) prepararea de corpu pentru artificii de focu.

Esercitarea tuturor ramurilor acestor'a de industria depinde dela concessiunarea antistiei competente si déca sa da concessiunea, essercitarea e legata de conditiunile, ce le va statori antistia din casu in casu la impartesirea concessiunei, purdiindu numai si numai din punctu de vedere alu securitatii publice si alu interesului publicu.

§. 3. Fiecare concessiune e legata de persona ; drepturi reale de industria noue nu se mai potu concede; cele concese pâna acum inue se sus-tinu si mai departe.

§. 4. Persónelor morale li sa da de cătra antistia numai pentru unu tempu anumitu concessiune la esercitarea ramurilor de meseria enumerate in §. 2.

§. 5. Urloieri, architectii, petrarii si bardasii asara de aratarea la antistia au de a demu-stră, ca suntu apti in specialitatea loru, iéra mace-

larii au a depune, amesurat obligamentul loru aratatu in §. 32, o cautiune, care se pote urca pâna la 200 fl.

La aratarea despre aptitudine in specia sea voru servi de linia indreptătore conditiunile următoare : (urmăza o fâia alba, a buna séma fiind ca se astăpta togmai despre aceste conditiuni parerea camerei de negotiu si industria.)

§. 6. Déca esercitarea industriei indicate e impreunata cu construirea de astfelu de stabilimente pentru lucru, care suntu pericolose pentru impregiurime din cauș'a pericolului de focu seu a esplosiunei, ce se aru puté intemplă seu care suntu stricacióse seu grele sanatătie din cauș'a ca res-pandescu fum, aburi si putore, seu strica ap'a de beutu, atunci aceste stabilimente se potu face numai pre basea concessiunei din partea antistiei dupa procederea mai in josu descrisa. Ministrul de agricultura, industria si comerciu va decide in intielegere cu ministrul de interne, cari stabilimente suntu intieles in decisiunile paragrafului acestui'a.

§. 7. Cine umbla dupa concessiunea necesaria a antistiei pentru zidirea de astfelu de stabilimente, ce cadu sub §. 6 trebuie se dea totudeodata o descriere cu deamenuntul si planulu despre situatiunea stabilimentului in acuratetia precum si o explicatione precisa.

§. 8. Antistia face publicului cunoscutu despre intreprinderea intentiunata prin harthii lipite pre pareti din coltiuri in locurile respective si prin inscîntiare cătra antistele locului si cătra vecini si otaresce pertractarea unei comisiiuni in fati'a locului in terminu de celu multu döue septamâni, la care pertractare toti, cari din vre-o cauș'a au ce-va in contra intreprinderei, trebuie sa o arate acést'a cu vorb'a seu in scrisu, de óre-ce altmintrea se concede stabilimentulu, déca nu este a se considera ce-va publicu ca impedecare.

In ordinatiunea amintita in §. 6 va determina ministrul de agricultura, industria si comerciu si acele stabilimente de lucrare, la a căroru per tractare suntu de a se chiamă asara de vecinii cei mai de aproape si cei mai departati.

§. 9. Cu ocasiunea pertractării comisiiuni trebuie sa se considere tote impregiurările mai insenante in presenti'a suplicantului si ascultandu-se acest'a si trebuie sa se pertractă din fundumentu opunerile, déca voru si; si déca suntu astfelu de opuner, cari au natura privata si nu se potu delatură prin invoire amicabile atunci candidatulu de concessiune se avisăza, a le delatură mai întâiu pre calce legale, remanendo intr'aceea impartasirea concessiunei nedecise. Despre pertractarea comisiiunei trebuie sa se ia unu protocolu.

§. 10. Déca cu vre-unu stabilimentu de lucrare suntu impreunate astfelu de zidiri, a căroru restaurare depinde dela o concessiune de edificare dupa ordinatiune, atunci pertractarea cea necesaria in privint'a edificării, incătu e possibilu, sa se tienă odata cu susu amintil'a pertractare comissionaria.

In contr'a deciderei antistiei, facute pre basea pertractării comissionarie in fati'a locului partidele in tempu de döue septamâni dupa ce li s'a predat u hotarirea acést'a potu luă recursu, care recursu are acelu efectu, ca amâna intreprinderea.

§. 12. Spesele publicationei si ale pertractării le pôrta intreprindetoriulu. Déca s'a facutu acusări neintemeiate se osendesc partid'a acusatōre la desdaunarea speselor escate din aceea.

§. 13. Veri-ce marire esentiale a stabilimentului, ce cade sub §. 6. precum si schimbarea locrârei sa se arate antistie, căci acést'a pune, déca socotesce a si de lipsa terminulu pentru o per tractare comissionaria noua, ce are a se purta in asemenea modu.

§. 14. Déca s'a concesu dupa o astfelu de procedere edificarea unui stabilimentu din partea antistiei si s'a redicatu conformu conditionilor prescrise nu se mai pote cere schimbarea si depar-tarea acelui'a din cauș'a obtrectării, ce a suferit u altul in proprietatea sea.

§. 15. Astfelu de industriei, la a căroru esercitare se produce unu sgomotu mare, nu se potu concede se fia aprope de bisericu, de scoli, spită-luri si de alte edificie publice.

§. 16. Dupa móretea industriasilor se pote continua esecutarea industriei in folosulu ereditorilor minoreni, sia in decursu regularei ereditătiei, sia in decursu tutoratului ; numai cătu in casu din urma trebuie sa cera tutorulu o legitimatiune spe-ciale pentru eredi.

§. 17. Déca se esecută industria pentru minoreni seu pentru persone morale, atunci trebuie sa se numeșca unu conduceriu de industrie si sa se anuncie antistie spre sciintia, resp. spre aprobatu solidariu cu proprietariulu.

Conduceriuu industriei trebuie se poseda töte acele calităti, ce suntu de lipsa spre esecutarea propria a industriei respective ; elu e respondientiu pentru sustinerea legilor prescrise si trebuie sa suporte pedepsele de bani seu inchisore, ce i'saru impune.

§. 18. Cine esecută o industria, fără a o fi anuntat, acela se pote trage la o pedepsa in bani pâna la 50 fl.

Cine esecută o industria, ce nu e iertata fără concessiune seu fără documentarea destoinicie, recerute, fără de a ave concessiune dela antistia, acela se pote pedepsi, pre lângă oprirea dela esecutarea industriei, cu o suma de bani pâna la 100 fl. Ierà déca respectivulu si continua esecutarea, cu töte ea a fostu oprit, atunci pre lângă aplicarea repetita a pedepsei acestei'a se mai pote pedepsi dupre impregiurari si cu inchisore pâna la siiese septamâni.

Cine a asediato seu a strafomutu fără concessiune dela antistia unu stabilimentu dintre cele numite in §. 6, seu dându-i-se concessiune, nu implinește conditiunile prescrise, acela nu numai ca se pote pedepsi cu o suma de 100, ci se pote sil si sa strafome seu sa delature cu totulu stabilimentulu, déca receru acést'a interese publice seu unu dreptu privatu vatematu.

§. 19. Asfiseliu de persone, care au fostu pedepsite pentru vr'o crima seu pentru calcare repeata a legilor industriale, se pote oprí pentru unu tempu seu pentru totu déun'a dela esecutarea unui ramu de industria, la cari se pote prevedea unu abusu nou din cauș'a cualitatiei industriei seu a personalitatiei condamnatului. Acést'a are valore si asupr'a conduceriorilor de industria, a substitutilor si arendasilor.

§. 20. Personele morale si perdu dreptulu de esecutare alu industriei loru din vin'a conduceriuu industriei numai in casu acel'a, déca au lasatu pre conduceriuu in cualitatea sea de pâna acum a pre lângă töta admonitionea din partea antistiei.

§. 21. Concessiunea din partea antistiei pentru esecutarea seu asediarea stabilimentului si perde validitatea, déca nu s'a inceputu esecutarea industriei in decursu de doi ani, seu déca se intrerumpe doi ani.

Déca se intrerumpe o industria, care are lipsa de anuciare, doi ani, atunci voindu a se continua trebbe facuta o anuciare nouă.

§. 22. Veri-caro industriasiu si pote esecutá industria sea si prin unu substitutu seu prin unu arendasiu.

Arendasii si substitutii suntu supusi decisiunilor §-lui 17, carele tractează despre substitutii.

§. 23. Posessiunea unei industriei reale, ce există inca, nu scutesce pre proprietariu de a documenta cumca posede recerintele speciale personale pretinse de lege, déca cumva i se voru cere. Déca nu le posede, atunci si pote esecutá industria sea numai prin unu conduceriuu qualificat, prin unu substitutu seu arendasius.

§. 24. Fiecare industriasiu pote tiené in unulu si acel'a-siu locu mai multe localităti industriale stabile (oficine, pravallii), despre cari inse trebuie sa faca aratare antistie.

§. 25. Unulu si acel'a-siu industriasiu si pote esecutá industria sea si in mai multe locuri ale tieriei : numai ca acolo, unde nu domicileaza ordinariu, trebue sa asiedie una substitutu la stabilimentulu filiale.

Asiedarea de astfelu de stabilimentu filiale inse e conditionata de inscîntiarea la antistia competenta, seu — déca servescu spre esecutarea unui ramu de industria dintre cele enumerate in §. 2 — e conditionata de concessiune speciale a antistiei.

§. 26. Una si aceia-si persona pote esecutá si mai multe feluri de industrie.

Asociarea de industrias de acel'a-siu seu de diferite ramuri spre esecutarea unei industriei comune este iertata. Se cere inse, incătu depinde aceea dela documentarea cualificatiunei personale, ca se aiba cualificatiunea celu putiu unulu dintre asociati seu dintre conduceriorii industriei comune.

§. 27. Fiecare industriasiu are dreptu, de a concentră totă lucrările, de cari are lipsa spre esoperarea productelor sale și a-si tineea ajutoriile recerute de lucru.

§. 28. Fiecare industriasiu are dreptul, de a vinde produsele sale în persoana său prin comisari și afară de locul domiciliului său în fiecare locu alui tierei, la terguri de septamâna său anuale; are dreptul de a găsi lucrulogitul ori să unde său de a dă lucratorilor sei să lu gătescă, și de a vinde prelunga produsele sale și produsele de feliu acelă ale altoră. Urloerilor suntu indreptăsite jurisdictionile a le dă cercuri anumite pentru lucru din cause politienești de focu.

§. 29. Ministerulu va decide pre calea ordinării după ascultarea jurisdictionilor și a organelor respective corespondențor relațiilor că incătu și în privința căroră articule tempului, său ocupatiuni să limiteze antistă preturiile.

§. 30. În privința acelor objecte, ce suntu neaparato de lipsa pentru vieti de lote dilele, pote ordonă antistă, de-si nu suntu supuse limitationei de pretiu, că sa se tienă o catatime potrivita și sa se acasie afară la localele de vindere o tabă cu preturiile pentru vinderea cu bucată.

§. 31. Panerii, macelarii și urloieri nu-si potu intrerumpe după placul loru purtarea industriei, ce o au inceputu, ci suntu obligati, de căvoru a o pară, de a aretă antistiei intenționarea acăstă a loru și de a-si continuă după cererea acelui antistii industriă inca unu tempu anumit, celu multu 4 septamâni.

Calcatorii decisiunei acesteia suntu supusi la o pedepsa de bani pâna la 100 fl.

§. 32. De căsu unu industriasiu și stramuta domiciliul său stabilie și industriă sea in altu cercu cu alta antistia, atunci trebuie să implinește de nou lote cele prescrise de lege pentru intemeierea unei industrii; și e eliberat numai de documentarea de nouă destoiniciei sale, legitimate in cercul celalătu.

§. 33. Fia-cării industriasiu i este ierlatu de a aterna afară la locul său de industria său la locuintă sea simboluri și alte semne demarcatoré.

§. 34. Ce se tiene de improtocolarea firmei a industriilor remane a. de l. 1840: 16 și mai departe in valore.

(Va urmă.)

Romania.

Bucuresci, 10/22 Aug. 1869.

(G.) Societatea academică merge inainte in lucrările sale. Ea tiene siedintie regulat in lote dilele. Dlu Cipariu a anunțat, ca va tramește societății 10 cōle tiparite din operatul de gramatica premiatu anulu trecutu, și ca tiparirea celorlalte 10—15 cōle inca urmăză mai departe. In sessiunea anului presentu va urmă inainte discusiunea despre stabilirea ortografiei, intreruptă in anulu primu alu intrunirei societății; pâna atunci se voru luă măsurile asă dicendu transitórie pentru ortografia in carea sa se tiparește actele de pâna acum ale societății. Lucătu pentru tiparirea dictiunariului, s'a luat deja măsurile necesarie de a se pune in lucrare acăsta opera, inca in cursul acestui anu. Si anume, se va pune in lucrare unu glosariu de cuvinte, cari au fostu său suntu inca in usu la români, in diversele provincie locuite de ei, și fără distincțiune, daca acele cuvinte suntu de origine româna sau străină; acestu glosariu se va incepe cu publicarea colectiunilor de cuvinte, presentate său ce s'ară prezentă societății său de membrii ei său de alti literati, cari s'ară insarcină cu atari colectiuni. Pâna acum, dlu Caragiani a prezentat in una din siedintie, o colectiune frumosă și multu interesante de cuvinte macedo-române; asemene colectiune de cuvinte vechie române se ascăpta dela dlu Cipariu, care inca in anii trecuti se insarcinase cu acăstă; se voru invita apoi toti cei care posiedu său aru binevoi a face colectiuni de aceste, că se le inainteze societății academice. Tiparirea acestor colectiuni se va face in analele societății său in o publicație anume.

Prelângă acăsta lucrare carea, precum se vede, nu e altă decât o colectiune de materialul cuvintelor parte vechie parte usitată numai in unele părți a le romanime, se va pune in lucrare inca in acestu anu compunerea și edarea unui dictiunariu alu limbăi române, care va cuprinde lote cuvintele române in orice ramu de știință și cunoștință; cu acăsta lucrare se va in-

sarcină o comisiune de trei membri care inca in cursul acestui anu va publica celu pucinu 24 cōle, și la incepătul sesiunai viitorie le va supune aprețării și deliberării sectiunei filologice; asă va urmă apoi din anu in anu facundu-noue editiuni si indreptându-le și completându-le după diversele colectiuni facute de membri său de particulări și după inchiările sectiunei filologice.

Paralelu cu aceasta lucrare se va publica un vocabulariu de cuvinte străine in limbă română cu indreptare la cuvintele curata române din dictiunariul limbăi române; comisiunea insarcinată cu lucrarea dictiunariului limbăi române va trece in Vocabulariu de cuvinte străine lote acele cuvinte, care le crede străine in limbă română, și asemenea dictiunariului va supune și lucrarea sea de vocabulariu la aprețarea sectiunei filologice.

In una din siedintiele proșime viitorie se va slaveri planoul, după care se urmează comisiunea in compunerea dictiunariului limbăi române.

Mai in lotea sidintă se tienă discussiunile cele mai importante filologice, literarie și scientifice. Lări interesante conversația asupra „Is vodul lui Iuliu Clancău”; asupra autenticității său neautenticității ecvestrii cronică; și cu totii au consimțit la necesitatea de a studia cu totă seriositate acăstă cronică. S'a mai discutat despre starea scăolelor noastre cu incepătul secolului presint.

Fed.“

Varietăți.

* * In memoria Imperatului Iosifu II. Istoră nu spune ca Imperatulu Iosifu II. caletorindu prin Moravia, la comună Slawowici a luat plugulu din mâna unui tineru, și prindindu Imperatulu insusi de cărne, cu sudoreea fetiei sale ară o brădușă. Plugaritulu era atunci statărea cea mai desprijuță, condamnată a trudi numai pentru ingrasarea domnilor de pamant. Imperatulu dovedi, prin faptă aceea, cătu de multu și scia stimă pre plugari; totodata aristocrației i-a fostu o lectiune despre egalitate. Plugarii, bucurosi de onorea ce li-a facutu Imperatulu, pastrau plugulu (aratulu) acelă dreptu suvenire. Mai apoi l-au transportat în localitatea oficială, și după ce putredii, fecură altutu in locu-i. Acum dominecă trecuta s'a serbatu acolo la Slawowici memoria centenaria (de o sută de ani) a acelui Imperatulu carele su primul a face aratuloi atâtă onore. Totodata s'a serbatu și deschiderea unei căi noue ferate. Locuitorii de prin pregiu, mai vertosu slavi, s'a adunat cu miiile. Au fostu de fată și unu arhidiuce și ministrul Giskra. Ministrul a tinențu o cuventare politică despre înfrățirea slavilor cu nemții.

* * Esamină limbistică pentru funcțiunari de finanțe. „Magyar Polgár“ dice ca a aflatu din isvoru siguru ca acei funcțiunari finanțiali, nascuti in său afară de Ungaria, a căroru limbă materna nu e cea ungurescă, spre constatarea că cunoscu limbă ungurescă, voru și supusi unui esamenu. De căsu esameul va fi reu, voru și departati din funcțiunile loru.

* * Unele diuarii inscriuți de mai inainte ca agentia rusescă din Cernauli (Bucovina) s'a prefacutu in consulatul. Acum astăzi ca dlu consiliariu de curte Demetriu Kiră = Denjanu a capatatu dreptul de „exequatur“ că consulul imperiale rusesc.

* * Diuariul „Standard“ scrie: De căsu s'ară puté sterge din istoria anulu 1769, atunci lumea aru avea cu totul o alta fată. Căci anulu 1769 a produs pre Humboldt, Cuvier, Walter Scott, Mehemed Ali vice-regele din Egiptu, pre ducele de Wellington și pre Napoleonu Bonaparte.

* * In cauza congresului nat. bis. serbesch disolvat comunele și cercurile continua a tienă adunări și a condamnă pasarea patriarchului dimpreuna cu enciclică (său cum i dicu altii — „bulă“) lui, prin carea voia a provocă anatemă națiunii asupra partidei naționale. Mai la lote ocasiunile se descarcă totu felul de invective in capulu calugărilor și li se atribue loru decaderea națiunii și a bisericiei. Unele adunări au decretat petițiuni către guvern contra patriarchului și oménilor lui, cerându reconchiamarea congresului pre Septembrie, altele votăză și căte unu programu formal pentru congresul ce este să se reconvocă; asă adună-

rea din Temisiora pronuncia, ca acelu congres să se ocupe — după ce se va fi organizat, de împăcăciunea cu români și se decrete reducerea eparchiei, anume contopirea eparchiei de Budă cu cea de Neoplanta, și celei de Versietiu cu cea din Temisiora, etc.; și mai altele mergu pâna a cere reforme radicali in cleru, buna ora casarea statului monachale etc. Prete totu disolvarea congresului serbescu a produs o miscare fără via, sără puté dice o revoltare a spiritelor poporului serbescu, de carea a incepăt a fi îngrădit chiaru și regimul.

Conc.

* * La drumul celu dintâi de feru din Transilvania se va introduce in 11 Septembrie o a patra clasa de vagone, unde va plăti o persoană pre milu 9 xr. și unu adaosu de agio pentru timbru. Favorizarea de pâna acum pentru lucratori in clasă 3. se suspende cu acăstă.

* * Drumul de feru. In dilele trecute veni comisariu r. inginerula superioru d. Nagy tramisul de regim, spre a căută in Sabiu unu locu potrivit pentru statuinea drumului de feru. Intreprindătorii englezi projectara locul inaintea portei Oenei; dar vedîndu-se, ca riul din apropiere a esită peste termi și ca după ce plouă într-o noapte locul acelă se implu de apa, asă incătu lucratorii nu putura lucră de apa și de noroiu, se convinseră despre nepotrivirea acelui locu și alesera locul inaintea portiei Gusteritiei.

* * Biletele cele noi de postă despre care scriserăm și noi mai pre largu cu alta ocazie se voru introduce pela medilocul lui Septembre său celu multu la primă lui Octombrie, prin a căroru mediocire se va puté corespunde de aici inainte in monarchia întrăga pentru pretiul de 2 xr.

* * Focu. In Buzău, 16 ore de departe de frunțarile transilvane, in România au arsu 16 case.

* * De la canalul de Suez. Diuarialul „L'Isthme de Suez“ publică depesă surmatore: Suez 16 Aug. 1 ora 40 min. sără. Ieri sejbare strălucita; apele mărei mediterane și ale mărei rosie s'au imprenut in lacurile amari. Impierea lacurilor e asigurata.

* * Durerea de gura și de unghii la vitele cornute se estinde totu mai tare și in tienutul Brasovului și umple de grigia pre toti posesorii de vite, mai alesu șiindu ca sciu, ca a rareori se poate opri reul acăstă pre lângă lote prescrierile și orientielile sanitare. O grigia buna pentru vitele sanatoase e fără de recomandat in astfelu de căsuri, inainte de lote trebuie graduri sventate, lumișoare și cu aeru curat.

* * Numerul celu mai nou 35. alu jurnalului „Der Osten“, ce apare in Vienă odată pre septembra cuprinde articulele urmatore:

Catastrofe in politica și la bursa; — unu punctu de schimbare a politicei Serbilor din Austria; La situația din Boemia; Despre asă numitii Slovacii jeni; Interne; Esterne; cronică mica; Lucruri agronomice; Miscarea cuturilor (banilor etc.)

In adausul foitiei literarie, carelui primesc abonanții lui „Ostend“ in lote septamâna gratis, se cuprindu urmatorele:

O ideea ficsă, Novela despre unu artislu de A. Melis Körchner, Epistole vieneze, din teatre, Ministrul de resbelu celu nou alu Franciei, cele diece porunci ale economului de câmpu, găcitori și siarade.

* * Anouă programma a Gimnasiului mare romanescu de scol. ort. orientale din Brasovul ne a sositu in momentele din urma. Este redigata de locuitorii directorelor, dlu prof. Davidu Almasianu și cuprinde in sine unu tratat scientific despre metru in poesiile lirice ale lui Horatiu de dlu prof. I. Lengeru și datele statistice din an. scol. 1868/9. Numerul gimnastilor a fostu in lote optu clasele 259 dintre cari 32 din România. Anulu scol. 1869/70 se incepe in 1. Sept. a. c.; primirile se facu in 27, 28 și 30 A gustu.

Concursu.

Stația de invetitoriu in comună Galesiu scaunul Selistei, cu salariu anualu de 166 fl. v. a. cuartir libru și unu stângiu lemne de focu, au devenit vacante, pentru a cărei ocupare se deschide prin acăstă concursu pâna in 15/27 Sept. an. cur.

Concurrentii, au a se adresă in scrisu documentându harnică loru, cătra subscrisia esofiei.

Galesiu, 20 Augustu 1869.

(1—2) Esoriu scolare gr. or.

Concursu.

Devenindu vacanta statiunea invietatorësca dela scol'a populara gr. or. din Stupinile Brasovului, de carea este legat si servitul de cantaretiu bisericescu se scrie prin acëst'a concursu pâna la 1 Octobre a. c. cal. vechiu, cu aceea, ca salariul anuale este de 180 fl. v. a., cuartiru naturale si orgii de lemn.

Doritorii de a ocupă acesta statiune au a sterne pâna la numitulu terminu, subscrisului comitetu parochiale, concursele loru indiestrate cu documentele inaltu prescrise si adresate cătra venabilulu scaunu protopopescu I alu Brasovului.

Stupini, 15 Augustu 1869.

Comitetulu parochiale alu comunei gr. or. din Stupini.

Ioane Massimilianu,
parochu si presiedinte.

Concursu.

Devenindu postulu invietatorescu din opidulu Ilia in vacanta, cu care este impreunatu unu salariu anuale de 200 fl. v. a. cuartiru liberu, si lemn trebuinciose,

Doritorii de a ocupă acestu postu au a-si trimitre la subscrisulu urmatorele documente : a) atestatu de botezu ca suntu de religia gr-orientale b) atestatu ca au absolvatu celu putienu 4. clase gimnasiale si cursulu pedagogicu s'au clericalu in institutulu archidiecesanu din Sabiu, celu multu pâna la 1. Septembre 1869.

Ilia in 18 Augustu 1869.

Ioane Orbonasiu
Prot. inspec. scol. distr.

Concursu.

La scol'a capitale gr. or. din Haliagu, se escrie concursu pentru doué posturi de invietatori, si anumitu pentru

a) Unu invietatori de clas'a I si II; cu unu salariu anuale de 300 v. a. cuartiru naturalu si trei orgii lemn focale.
b) Unu invietatori de clas'a III si IV carele va fi tota odata si diriginte, cu unu salariu anuale de 400 fl. v. a. cuartiru naturalu si 3 orgii lemn focale.

Doritorii de a competă la aceste posturi — fiindu de religiunea gr. or. — au a documenta, ca suntu pedagogi si clerici absoluti, ca au cunoștiu limobilu patriei si portare buna moralu si politica ; asternendu-si documentele la subscrisulu comitetu parochialu, si anumitu la mân'a subscrisului celu multu pâna in 1 Octobre calend. vechiu 1869.

Dela comitetulu parochialu gr-or. din Haliagu.
I. Ratiu
(2-2) Presiedinte.

Concursu.

La scol'a confessionale gr. or. din comun'a Lancremu, Protopopiatulu S.-Sebesiu a devenit postulu de invietatori vacantu.

Doritorii de a ocupă acestu postu de invietatori au a documenta ca au absolvatu la vre-unu institutu publicu, cursulu pedagogicu, ca suntu cantareti buni si de religiunea gr. or.

Léfa invietatoriului e statorita deocamdata numai in 80 fl. v. a. cari in lumi decursive prelunga cuitantia timbrata se scotu din alodiulu comunale.

Petitionile cu documentele necesarie au a se sterne esforie scolarie in Lancremu in terminu de 3 septamani.

Lancremu, in 14 Augustu 1869.

Ioanu Lasice,
parochu si directoriu scolariu.

Concursu.

Pentru ocuparea posturilor de invietatori de clas'a I-a si a II-a la scol'a gr. or. din comun'a Reheu, devenite vacante, se scrie prin acëst'a concursu pâna la 15 Septembrie 1869.

Cu acestu postu este impreunatu unu salariu pentru clas'a I-a de 80 fl. pentru class'a a II-a de 120 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă vre-unu din aceste posturi, au a-si asterne suplicele loru la inspecținea scolare tractuale, in Sebesiu, provediute cu urmatorele documente :

- a) ca au absolvatu IV clase gimnasiale si cursulu pedagogicu siu clericalu.
- b) ca au deplina cunoscinta despre cantările si tipiculu bisericescu.
- c) ca au purtare morale nepetata.

Reheu, in 6 Augustu 1869.

Comitetulu parochialu.

Avramu Carpenisianu,

Presiedinte.

56—3**Concursu.**

Devenindu vacantu postulu de invietatori la scol'a populara gr-or. din Brasovu-vechiu cu care este impreunatu unu salariu anuale de 200 fl. v. a. si 2 slăngini de lemn se deschide prin acëst'a concursa.

Doritorii de a ocupă acestu postu au a-si tramente la subscrisulu comitetu parochialu petitiunile loru adresate cătra pré onoratului Scaunu protopopescu si provediute a) cu atestaltu de botezu ca suntu de religia gr-orientale b) cu atestatu despre portarea morale si politica c) cu atestatu ca au absolvatu celu putienu 4 clase gimnasiale si cursulu pedagogicu in institutulu archidiecesanu din Sabiu, celu multu pâna la 5 Septembre a. c. —

Brasovu, 10 Augustu 1869.

Comitetulu parochialu dela biserică sântei Adormiri din Brasovu-vechiu.

Georgiu Persienariu
Parochu si Presiedinte.

(3-1)**Concursu.**

La scol'a capitale gr. or. clas'a II din Lugosiu, este lipsa de unu suplentu invietatorescu, cu care postu este impreunatu unu salariu anuale de 150 fl. v. a. si 60 fl. v. a. pentru cortelu, 10 metri de grâu si patru orgii de lemn.

Doritorii de a ocupă acestu postu suntu potiti pâna in 14 Septembrie a. c. calend. vechiu, re-cursele loru indiestrate cu documentele prescrise, despre cunoscintiunea receruta prin art. de lege XXXVIII din 1868, tote timbrate cuvînciosu ; a le adresă cătra : sinodulu parochiale alu comunei gr. or. din Lugosiu. —

Comitetulu parochiale alu comunei gr-or. din Lugosiu in 10 Augustu 1869.

G. Pesteanu,
Presiedinte.

4—1**Concursu**

Devenindu statiunea invietatorësca dela scol'a gr. or. populara din comun'a Talmacelu in vacante, se scrie prin acëst'a concursu pâna la 15 dîle a lunei lui Septembre a. c. si v. cu acëst'a statiune este impreunatu unu salariu anuale de 130 fl. v. a. cortelu gratisu, lemn de focu cîte voru si de lipsa, si grădina de legumi.

Doritorii de a competă la acëst'a statiune, au a documenta : a) ca au absolvatu celu putienu gimnasiulu de ius, si cursulu pedagogicu, in institutulu archidiecesanu gr. or. din Sabiu; b) ca suntu pre deplinu deprinsu in cantările, si tipiculu bisericescu; c) ca au purtare buna morale.

Concurrentii la acëst'a statiune, au a-si asterne subscrisului, suplicele loru, provediute, cu documentele necesarie, pâna la terminulu susu atinsu.

Sabiu, 20 Augustu 1869.

Ioanu Pannovicu,

Protopopu gr. or. alu tract. Sabiu-

ului alu II.

Edictu.

Mari'a Avramu Pop'a din Telisc'a Scaunulu Selistei au incaminatu la forulu matrimoniale subscrisu, procesu divorțiale asupr'a barbatului ei Ioanu Florea totu din Telisc'a, care barbatu lipsindu din patria de tempu mai indelungat, nu se scie unde si cum petrece. Deci pentru pertractarea causei acestei'a divorțiali dupa formele prescrise, barbatu pribegitul Ioanu Flore se indeturăza prin acëst'a, ca in terminu de unu anu dela datulu de fa-

tia, sa se infaliseze inaintea forului matrimoniale subscrisu, pentru ca la din contra, si in absența lui se voru judecă cele de legea bisericesca prescrise.

Sabiu, 9 Augustu 1869.

Forulu matrimoniale gr. or. in tract.

protop. alu Sabiuului I.

Ioanu Hannia,

Protopopu.

Edictu.

An'a lui Ilie Voicu din comun'a Boiti'a, in scaunulu Sabiuului, care de 9 ani cu necredintia parasindu-si pre legiuilul seu barbatu Ioanu Cărpatorea, totu din disa comună, si scaunu, au pribegit in lume, si de atunci începe, nu s'a mai audit nici'a de loculu astărei sele, se sorocesce, că din disu'a de astazi, pâna in terminu de unu anu si o dî, cu atât'a mai vertosu, sa se ivescă inaintea subscrisului foru matrimonialu, că se arate cau'sa parasirei legiuilului seu barbatu, si a patriei sele, cu cătu ca la din contra, si in absența ei se voru otari celea de otaritul, dupa sunetul S. S. canone si legilor politice in privinta acëst'a statutoria.

Sabiu, 16 Augustu 1869.

Scaundul protopopescu gr. or. alu tract.

Ioanu Pannovicu,

(57—3) Protopopu.

Edictu.

Din partea oficiului opidanu Dobr'a in comitatulu Honedorei, se face de comunu cunoscutu, cumea in 21 Septembrie a. c. se voru dâ urmatorele obiecte opidane pre trei ani dela 1 Ianuarie 1870, pâna in finea lui Decembrie 1872 pre calea licitatiunei publice in arenda, p. e.

a) Dreptulu de crismaritul cu ospatari' a opidana din piéti'a Dobrei, ce constă din 1 sala, 8 odai de locuinta, 1 bucataria, 1 camara, 2 grăduri pentru 30 de cai, si 1 sopronu, cu grădina de legumi, — cu strigarea 1-a 1200 fl. v. a.

b) Doué mori de macinat farina, una cu 2 — si una cu 4 rôte, in riul opidului Dobr'a, — cu strigarea 1-a 800 fl. v. a.

c) Vam'a tergului, la 4 terguri mari si 3 de sepatmâna — cu strigarea 1-a 250 fl. v. a.

d) Obiectulu de macelaritul carne, cu strigarea 1-a 20 fl. v. a.

e) Trecatur'a preste ap'a Muresiu, cu unu brodu, o luntritia (cinu), o casa cu doué locuinte si dreptulu crismaritului, — cu strigarea 1-a 50 fl. v. a.

f) O fauriu cu doué locuinte, o camara si localu de fauritul cu 1-a strigare 50 fl. v. a.

g) Trei case de locuinta sub Nr. 35, Nr. 85 si Nr. 126 in Dobr'a cu strigarea 1-a tote deosebitu 30 fl. v. a.

Competenții la acëst'a arendare au sa depuna inainte de inceperea licitatiunei unu vadum de 10% din pretiul strigării — in bani gat'a inaintea comisiunei licitatorie.

Licitatiunea se va tine in cancelari'a opidana Dobr'a, unde se potu vedé conditiunile licitatiunei, si contractele de arenda.

Dobr'a, 10 Augustu v. 1869.

Dela oficiulu Opidanu.

Ioanu Bogorinu,

maiestru vismariu se recomanda prin acëst'a on. publicu, ca unulu carele primește totu felicul de insarcinari ce eadu in sfer'a acestei meserii, constea acelea din lucru toemitu seu din lucru gat'a. Intempiarea ce au avutu pâna acum lu incuragiéza a-si oferă servitiele si unui on. publicu mai mare. Luatoria sea se asta in Sabiu, strad'a Turnului. Nr. 1075.

(5-1)

Burs'a de Vien'a.

Din 23 Aug. (4 Sept.) 1869.

Metaleice 5%	59	90	Act. de creditu	271	50
Imprumut. nat. 5%	69		Argintulu	119	
Actiile de banca	735		Galbinulu	5	80